

ADAPTACJA DZIECKA DO WARUNKÓW SZKOLNYCH.

Opracowała : Beata Niżnik Guziuk

Czym jest adaptacja dziecka w nowym środowisku i dlaczego jest tak ważna?

Adaptacja polega na przystosowaniu się dziecka do nowych, nieznanych warunków w taki sposób, aby było to dla niego jak najmniej obciążające pod względem psychicznym. Adaptację nierozdzielnie łączy się także z separacją, oddzieleniem od matki – w tym wymiarze jest to także osiągnięcie rozwojowe. Żeby dziecko mogło w pełni korzystać z tego, co oferuje mu nowa placówka, musi być, rzecz jasna, odpowiednio zaadaptowane – tylko wtedy może być skoncentrowane, na uczeniu się nowych rzeczy, zawieraniu przyjaźni czy prezentacji samego siebie. Adaptacja, która nie przebiega pomyślnie, nie kończy się w momencie wyjścia z placówki. Często niesie ze sobą konsekwencje w postaci regresu do wcześniejszych etapów rozwojowych, zaburzeń snu, jedzenia, zanieczyszczania się i wielu innych.

Dusza dziecka jest równie złożona jak nasza, pełna podobnych sprzeczności, tragicznie zmagająca się z odwiecznym: pragnę, ale nie mogę, wiem, że należy, ale nie podołam.

Janusz Korczak

Pójście do nowej szkoły to duża zmiana, wywołująca stres i niepokój. Dużą rolę w przygotowaniu dziecka do nowej szkoły i pokonaniu trudności z adaptacją szkolną mają rodzice. Ważne, by wyrobić w dziecku pozytywne nastawienie do zmiany.

Jeśli rodzic ma obawy, czy dziecko poradzi sobie w nowej szkole, czy będzie bezpieczne, czy zaaklimatyzuje się w klasie i znajdzie przyjaciół, nie powinien okazywać dziecku swojego niepokoju i nie przekazywać negatywnych emocji.

Większość dzieci adaptuje się do nowej sytuacji, dlatego nie należy martwić się na zapas. Za to poświęć dziecku więcej czasu i uwagi, aby zmiana szkoły odbyła się gładko i bezproblemowo.

Trudności adaptacyjne mogą mieć charakter dydaktyczny lub wychowawczy:

Trudności dydaktyczne- polegają na rozbieżności pomiędzy poziomem opanowania wiadomości i umiejętności a wymaganiami programowymi. Liczą się nie tylko możliwości intelektualne, ale również nastawienie, motywacja i umiejętności radzenia sobie ze stresem.

Trudności wychowawcze -to rozbieżność między zachowaniami dziecka, a oczekiwaniami społecznymi zgodnymi z uniwersalnym systemem wartości oraz wzorcami zachowań dla danego wieku rozwojowego.

Zdarza się, że dzieci poszukując akceptacji (a czasem podziwu) ze strony rówieśników, starając się zająć wysoką pozycję w hierarchii klasy uciekają się do sposobów nieakceptowanych przez dorosłych i niezgodnych z zasadami przyjętymi w szkole. Pojawiają się więc i akty agresji (zarówno werbalnej jak i niewerbalnej), i wchodzenie w rolę klasowego śmieszka/ rozrabiaki, i zachowania buntownicze. Zdarza się, że dziecko postrzega nową sytuację jako zbyt trudną i wycofuje się z aktywności, nie nawiązuje relacji z innymi uczniami.

U większości uczniów po początkowym okresie zagubienia i niepewności udaje się poradzić sobie z nową sytuacją i wytworzyć nową adaptację.

Jak pomóc dziecku w dobrej adaptacji?

- Przed pójściem do nowej szkoły rozmawiamy z dzieckiem o szkole, przedstawiamy zalety, pozytywnie wypowiadaj się o nauczycielach, wysłuchaj obaw i postarajcie się wspólnie znaleźć rozwiązanie.
- Dobrze byłoby, aby dziecko zapoznało się wcześniej z nową szkołą – np. podczas Dni Otwartych czy poprzez stronę internetową.
- Codziennie znajdziemy czas na rozmowę z dzieckiem o tym co się wydarzyło w szkole, czego nowego się nauczyło lub dowiedziało, a także wspólne rozwiązywanie problemów, wspieranie dziecka psychicznie, obserwację zmian w zachowaniu dziecka.
- Kontrolujmy odrabianie lekcji przez dziecko, sprawdzajmy zeszyty, i przygotowanie na następny dzień.
- Bądźmy w stałym kontakcie z wychowawczynią dziecka i rodzicami innych uczniów. Informujmy o swoich spostrzeżeniach i obawach.

Dobra szkoła to nie taka, w której nie ma problemów czy trudnych sytuacji, lecz taka, która je nazywa, informuje o nich i podejmuje ustalone kroki.